

Ny Tjänsteutlåtande

2026-02-02

Diarienummer

Handläggare Lena Lilienberg

Telefon: 0707-626251

E-post: lena.lilienberg@portgot.se

Ärende Kustkajen 2.0, Fas 2 Genomförande stabiliserande åtgärder

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Hamn AB:

Styrelsen beslutar att godkänna Fas 2 Genomförande stabiliserande åtgärder som första del av projekt Kustkajen 2.0, vilket innebär åtgärder för markstabilisering och ny rörbrygga.

Sammanfattning

Projekt Kustkajen 2.0 syftar till att långsiktigt säkerställa Energihamnens funktion och konkurrenskraft genom omfattande markstabiliserande åtgärder samt nybyggnation av två moderna kajplatser. Genom projektets genomförande säkras den långsiktiga driften av Sveriges viktigaste bunkerhamn och möjliggör mottagning av större fartyg genom planerad fördjupning genom muddring. Projektet utgör en strategiskt viktig investering som stärker hamnens flexibilitet, kapacitet och redundans, vilket i sin tur skapar robusta förutsättningar för framtida energiflöden och effektivare kundlösningar. Framtida reinvesteringar av kajer i Energihamnen kan eventuellt undvikas och volymer konsolideras till Kustkajen om totala volymerna över kaj minskar.

Projektet omfattar två huvuddelar:

1. Markstabilisering av Kustkajen och angränsande område, för att förhindra fortsatt sättning och ta bort risken för skred som i förlängningen kan orsaka läckage eller utsläpp av oljeprodukter.
2. Ersättning av befintlig kaj som nått sin tekniska livslängd, genom byggnation av två nya kajplatser med tillhörande rörgata och anslutande rörledningar.

Beslutsärendet omfattar del 1 enligt ovan, men projektet som helhet beskrivs för att få ökad förståelse för omfattningen och en helhetsbild av nyttan.

Energihamnen i Göteborg, där Kustkajen utgör en central del, har en nyckelroll i att möjliggöra import och export av betydande energivolymer till och från de nordiska länderna. Genom denna funktion utgör Energihamnen en strategiskt viktig del av den nationella energiförsörjningen samt en väsentlig komponent i Sveriges totalförsvar.

De markstabiliserande åtgärderna är tvingande och behöver åtgärdas innan de nya kajerna kan anläggas. Bolaget rekommenderar därför att åtgärderna beslutas och genomförs för att

minimera risken för fortsatta sättningar och risken för skred. För projektets andra del, att bygga två nya kajer, pågår detaljprojektering och kostnadsberäkning för att hitta mest kostnadseffektiv totallösning. Beslutsärende för denna del förväntas klart våren 2026.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Kostnadsbedömningen för genomförandefasen av de stabiliserande åtgärderna är

Avskrivningarna från projektet kommer att påverka affärsområde Energis lönsamhet negativt, då de stabiliserande åtgärderna inte genererar några nya affärer i sig, utan måste genomföras för att säkerställa markstabiliteten i området.

Innan Fas 2 inleds i början av 2026 skall ett riktpreis och fast arvode fastställas enligt gällande partneringsamarbete.

Kustkajen behövs för att Göteborg skall fortsätta vara Sveriges i särklass viktigaste bunkerhamn. När båda delarna av projektet är genomförda kommer Kustkajen att möjliggöra ökad hantering av förnybara produkter. Genom att ansluta det gemensamma rörledningssystemet i Skarvik kommer bolaget att kunna erbjuda ökad redundans och flexibilitet till befintliga kajer och därmed ökat värde för våra kunder.

I övrigt har bolaget inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån nedan dimensioner

- Ekonomisk karaktär på närområdet och omvärlden.
- Förväntad inverkan på den enskilde invånaren.

Bedömning ur ekologisk dimension

Markstabiliteten i området för Kustkajen måste åtgärdas. Om det inte görs är det risk för sättningar, oljeläckage och att verksamheten helt måste stängas ner. Med de kontrollprogram vi har kommer vi stänga kajen, Cisterngatan och området innan risk för skred.

Projektets genomförande kommer att innebära arbete i vatten, och detta kommer att utföras enligt villkor givna i miljötillstånd. Länshållningsvatten från schakter och returvatten från borrning av pålar kommer att samlas upp och renas innan det släpps tillbaka till Göta älv.

Projektet arbetar aktivt för att minska klimatpåverkan genom både optimering och medvetna materialval med lägre klimatavtryck, särskilt inom stål, betong och bränsle. Klimatpåverkan följs upp kontinuerligt genom klimatkalkyler under såväl projekterings- som genomförandefasen, i syfte att identifiera och genomföra åtgärder som ytterligare minskar påverkan. Cirka en procent av rikt-kostnaden är avsatt för klimatåtgärder inom projektet.

Bedömning ur social dimension

Samhället och industrin i Sverige och övriga Norden är i hög grad beroende av en trygg och stabil tillgång till flytande energiprodukter. Energihamnen i Göteborg, där Kustkajen utgör en central del, har en nyckelroll i att möjliggöra import och export av betydande energivolymer till och från de nordiska länderna. [REDACTED]

Samverkan

Samverkan kommer att ske med fackliga organisationerna enligt ordinarie processer samt med övriga projekt som pågår i området som ny- och ombyggnation av Energihamnskontoret och Nordion Energis förvätskningsanläggning.

Ärendet

Styrelsen skall ta ställning till att godkänna ett investeringsbeslut för stabiliserande åtgärder som första del av projekt Kustkajen 2.0 Fas 2

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Kustkajen byggdes mellan 1958 - 1964. Kajen har överskridit sin tekniska livslängd och tidigare övermuddring gör att markstabiliteten i området inte kan säkerställas längre utan åtgärder.

Kustkajen är en frekvent nyttjad kaj av alla våra befintliga kunder

Göteborgs hamn är Sveriges i särklass viktigaste bunkerhamn. Mer än hälften (ca. 60%) av Sveriges bunkerbränslen hanteras i Göteborgs hamn, där Kustkajen idag är navet i bunkerhanteringen. Kustkajen 2.0 är en strategisk investering som kommer få ökad betydelse som produktkaj i tillägg som bunkerkaj. Möjligheten att ta in större fartyg med ökat vattendjup skapar ökad flexibilitet och viktig redundans för hela Energihamnen.

Projektets omfattning

- Markstabiliteten i området och kajens bärighet måste säkerställas för att förhindra fortsatt sättning och ta bort risken för skred som i förlängningen kan orsaka läckage eller utsläpp av oljeprodukter.
- Kajplatser behöver ersättas för att behålla befintlig affär och kunna erbjuda framtida lösningar för nya flytande produkter. Muddring för ökat vattendjup ingår för att kunna ta emot större fartyg än idag.

Bolaget önskar starta genomförandet av åtgärderna för markstabiliteten då de är tvingande för att förhindra fortsatt sättning och ta bort risken för skred. För projektets andra del, att bygga två nya kajer, pågår detaljprojektering och kostnadsberäkning för att hitta mest kostnadseffektiv totallösning. Beslutsärende för denna del förväntas klart våren 2026.

Miljöanmälan för åtgärder på land har godkänts av Länsstyrelsen och miljötillstånd för arbete i vatten har ansökts hos Mark-och Miljödomstolen i juli 2025. Miljödom förväntas vinna laga kraft årsskiftet 2026/2027.

Ekonomi

Investeringskalkyl för stabiliserande åtgärder inklusive rörgata

Alla kostnader är i 2025 års penningvärde.

Att enbart åtgärda markstabilitetsproblemet i området och bygga ny rörgata skulle innebära ca halva projektets totalkostnad. Följden blir att befintlig verksamhet på kaj får stängas helt.

Avkastning

Att enbart genomföra stabiliserande åtgärder medför ingen tillkommande avkastning på anläggningstillgångar, men är tvingande för att säkra marken i området.

Beräkningsgrunder

Beräknade avskrivningstider stabiliserande åtgärder är 50-70 år och rörbrygga 30 år.

Tidplan

Projektets Fas 1 projektering har utförts till största delen under 2025 som planerat, men visst projekteringsarbete kommer även att utföras i början av 2026.

Nedan tider är en preliminär tidsindelning av projektet.

De stabiliserande åtgärderna inkl. uppförande av ny rörbrygga för att kunna genomföra åtgärderna och därefter riva befintlig rörgata kommer att pågå från Q1 2026 till Q2 2028. Tidplan för hela projektets genomförande kommer att specificeras mer i detalj i nästa beslutsärende, men preliminär tidplan för två nya kajer klara i början av 2032.

Risker

Begränsad återstående livslängd

Tidplanen för projektet är kritisk. Befintlig kaj har begränsad återstående livslängd, och extra åtgärder och kontroll sker löpande för att säkerställa att kajen kan hållas uppe. Ev. försening är därför negativt för kajens tillgänglighet.

Upprätthålla befintliga kundaffärer

För att kundernas verksamhet skall fortgå under projektets genomförande skall halva kustkajen hållas öppen åt gången. Det innebär ökad komplexitet i projektet och behov av hög grad av samordning av alla parter som kunder, redare, driftavdelningen och projektorganisationen.

Kostnadsökning

I projekteringsfasen och i samband med kalkylarbetet har omfattande arbete gjorts för att identifiera möjliga risker som kan påverka projektet. De största kostnadsdrivande riskerna är:

Genom att tidigt i projektet ta in en entreprenör har deras kompetens och erfarenhet tagits tillvara i lösningar och kalkyl.

Bolagets bedömning

Göteborgs Hamn AB bedömer att genomförandet av Kustkajen 2.0 Fas 2 är en nödvändig och strategiskt avgörande investering för att säkra Energihamnens långsiktiga funktion, konkurrenskraft och bidrag till samhällets energiförsörjning. Med kommande delprojekt möjliggörs även ökad kapacitet och flexibilitet i Energihamnen genom byggnation av två moderna kajplatser som kan hantera större fartyg. Därigenom stärks hamnens roll som Sveriges viktigaste bunkerhamn.

Projektet bidrar samtidigt till nationell försörjningssäkerhet och totalförsvarsförmåga, då Energihamnen har en central funktion i tillgången till flytande energiprodukter. Det stärker kundernas konkurrenskraft och säkerställer att Göteborgs hamn förblir pålitlig och relevant för näringsliv och samhälle även i framtiden.

Vid en framtida minskning av totala energivolymer ger Kustkajen dessutom ökad redundans och handlingsfrihet, vilket möjliggör konsolidering av volymer och undvikande av andra större reinvesteringar som ligger senare i vår långsiktiga plan. Investeringen är därmed både strategiskt hållbar och ekonomiskt försvarbar i ett långsiktigt perspektiv.

Göteborgs Hamn AB

Handläggare

Göran Eriksson, VD

Lena Lilienberg,
Head of Business Area Energy